

Bankregulering - for meget og for lidt?

**Lars Pehrson, adm. direktør
Merkur Andelskasse**

NETØK, 15. april 2016

Lars Pehrson

**Medstifter af og adm. direktør for
Merkur Andelskasse siden 1982**

www.merkur.dk

**Medstifter af
Global Alliance for Banking on Values,
2009**

www.gabv.org

Kontakt: lp@merkur.dk

Bag om finanskrisen

Fokus på shareholder value førte til:

Stærkt gearede banker

Unfair konkurrence om kapital. Lettere at tjene penge i finansindustrien end andre steder

“Brain drain” – alle højtuddannede ville have job i finansindustrien

Magtkoncentration via stadigt større enheder

Debatten der blev væk

Ved krisens udbrud i 2008 stort momentum for en mere samfundsorienteret opfattelse af bankerne

Langt teknisk tovtrækkeri mellem lovgivere og lobbyister, især i Europa

Lovpakke fra EU først på plads i 2013, i kraft fra 2014.

De fleste borgere og politikere faldt af undervejs

EU's bankregulering

Består af 3 hoveddele:

CRD IV/CRR eller Basel III. Krav til bankernes kapital og likviditet

BRRD – Bank Recovery and Resolution Directive. Om genopretning og afvikling

Fælles tilsyn - bankunionen

Basel III - kapitalkrav

Single rulebook

Kapitalniveau stiger groft sagt fra minimum 8% til ca. 16% i 2019

Reduceret adgang til sekundære kapitalformer (f.eks. ansvarlig lånekapital)

Særlige krav til SIFI (de største banker)

BRRD - genopretning og afvikling

Single Resolution Mechanism

Bail out - bail in

Krav om nedskrivningsegne passiver – f.eks. gæld til andre finansielle institutioner eller udstedte obligationer

Passiver skal kunne nedskrives og dermed genskabe kapitalen

Offentlige penge skal undgås – afviklingsfond som sidste udvej

Fælles tilsyn (bankunionen)

Single Supervisory Mechanism

Magtfulde banker modsvares af et magtfuldt tilsyn via ECB

Transnationale banker modsvares af et transnationalt tilsyn

Hvad undlod man?

Intet opgør med de interne ratingmodeller

Reelt lempeligere kapitalkrav til de største banker. Fortsat høj gearing

Intet opgør med bankernes størrelse. I stedet fik vi SIFI begrebet

Resultat: Forsat høj systemisk risiko

SIFI

SIFI = Systemic Important Financial Institutions

SIFI'er får et ekstra kapitaltillæg på 1-3%

SIFI krav + BRRD reglerne skal signalere, at ingen bliver reddet af staten

Men markedet opfatter SIFI som en statsgaranti!

Bedre ratings m.m. giver SIFI'er indirekte statsstøtte på 17 mia. iflg. Kraka (2014)

Kapitaltricket: Nedvægtning!

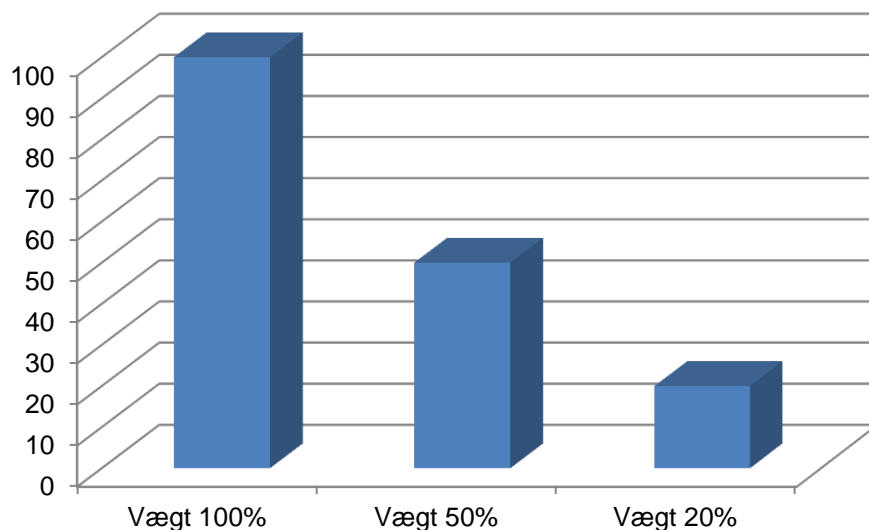
I 2000-årene under Basel II blev de interne ratingmodeller (IRB) indført

Skal måle risici på udlån etc. "præcist"

**Reelt kun mulige for de største banker.
Øvrige skal bruge en standardmetode
fastsat af myndighederne**

Neutraliserer SIFI krav

Kapitaltricket: Nedvægtning!

Aktiver Vægtet

100 kr 100 kr

100 kr 50 kr

100 kr 20 kr

Kapital

10 kr

10 kr

10 kr

Solvens

10%

20%

50%

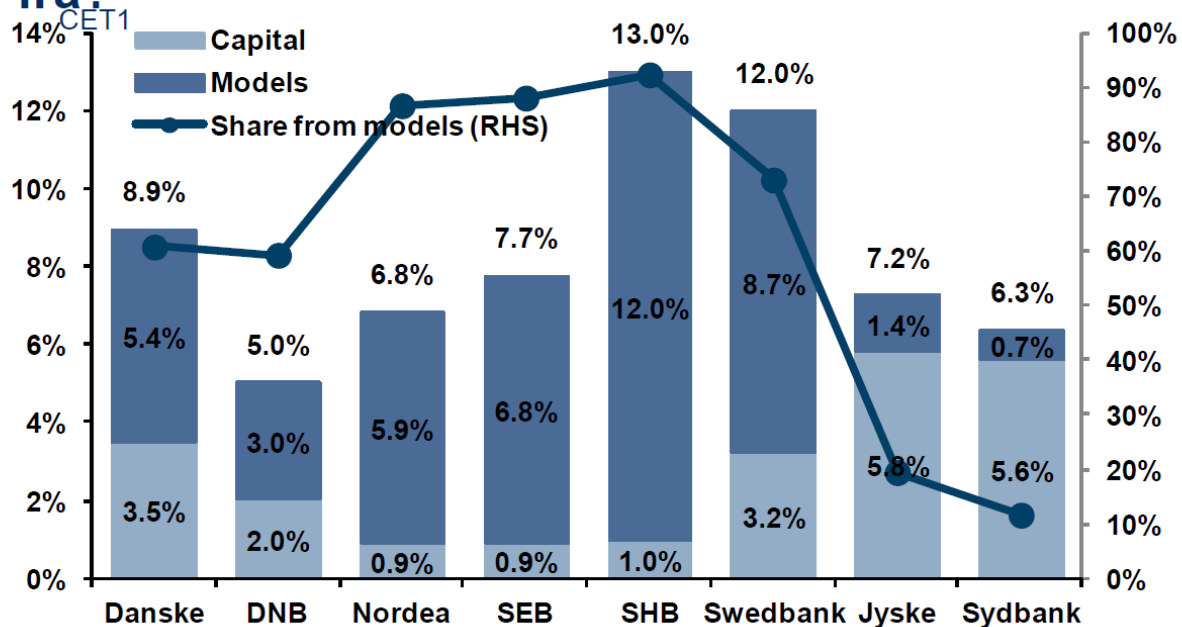
Kapitaltricket: Nedvægtning!

Eksempel Danske Bank 2015

Mia. kr.	Intern rating model	Tilnærmet standard metode
Kapitalgrundlag	175	175
Aktiver i alt	3.293	3.293
Vægtede aktiver	834	1.422
Solvens	21,0%	12,3%

Kapitaltricket: Nedvægtning!

Hvor kommer den forbedrede kapitalisering fra?

Source: Company data and Danske Markets Equities

Renter for store og små

►► Renteudviklingen for små og store udlån

Størrelse = systemisk risiko

Opsplitning af de største banker blev diskuteret, men politikerne turde ikke tage opgøret

Som compensation fik vi SIFI, bankunion osv.

Men den systemiske risiko går ikke væk.

Har man reelt mod til at føre BRRD mekanismen ud i livet?

– eller ender en storbank i krise med at fusionere med en anden storbank og dermed skabe endnu større systemisk risiko?

Opgør med ratingmodellerne?

Basel komiteen består af centralbanker og tilsynsmyndigheder fra de store lande.

Ikke en myndighed og udenfor demokratisk kontrol. Stor indflydelse på kommende lovgivning

Basel IV: Komiteen vil ikke afskaffe ratingmodellerne, men indskrænke metodefrihed, bl.a. ved hjælp af såkaldte "gulve"

Kan ironisk nok blive et stort problem for dansk realkredit (balladen om Totalkredit)

Realøkonomien – hvor blev den af?

Den finansielle lovgivning er teknokratisk og monstrøs – intet forhold til bankernes samfundsfunction. Indirekte ønske om større banker

Næsten ingen indgreb mod spekulation. Transaktionsskat synes at være sandet til.

Intet forsøg på at styre inflationen i aktivpriser (særligt ejendomme/boliger), som var en motor bag krisen

Med andre ord: Symptombehandling frem for at tage fat om nældens rod!

Finansiell lovgivning og grøn omstilling

Finansielle lovgivning kan som udgangspunkt ikke favorisere forretningsmodeller

Større vægt på realøkonomien. Mindre spekulation gennem transaktionsskat og krav om godkendelse af visse finansielle produkter

Mindre attraktivt at geare kundernes investeringer

Pligt til langsigtet risikovurdering, herunder klima og miljø. Vigtigt i forhold til pensionskasser. Værdiskabelse og afkast må stemme overens

Less is more: Enklere finansiell lovgivning!

Spørgsmål og kommentarer

Lars Pehrson

Adm. direktør

lp@merkur.dk

